

Riksdagen

Uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2014/15:19

Fredagen den 19 december

§ 1 Återrapportering från Europeiska rådet

Statsminister Stefan Löfven

Återrapportering från möte i Europeiska rådet den 18–19 december 2014

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Härmed förklarar jag EU-nämndens sammanträde öppnat. Vi hälsar statsministern, statssekreteraren, kabinetssekreteraren och medarbetare välkomna.

Vi ska behandla återrapporteringen från Europeiska rådet.

Anf. 2 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Ordförande och nämndens ledamöter! Nu har vi genomfört det första toppmötet under ledning av den nya ordföranden Donald Tusk. Jag tycker att det blev ett mycket bra möte och korta och koncisa slutsatser. Det var mer fokuserat än det förra toppmötet i fråga om själva dokumentet. Det är ett upplägg som vi välkomnar och som hela Europeiska rådet välkomnade när mötet väl var avslutat. Jag tycker också att Donald Tusk ledde detta möte i Europeiska rådet på ett mycket bra sätt.

Som ni känner till var huvudfrågan jobb, tillväxt och investeringar. Med den svaga återhämtning som EU har är det oerhört viktigt att vi kan enas om att skapa förutsättningar för mer investeringar och högre sysselsättning i Europa.

Fokus i diskussionen blev helt naturligt kommissionens förslag till investeringsplan. Planen presenterades först av kommissionens ordförande Jean-Claude Juncker, och därefter kommenterades den av EIB-chefen Werner Hoyer.

Den här planen och det bidrag som den kan ge till sysselsättning och tillväxt i Europa fick ett brett stöd under mötet. Jag välkomnade också den samstämmighet som råder om

att fonden ska agera på marknadsmässiga villkor och inte styras av politiska avvägningar och politiska bedömningar. Det finns inget förslag exempelvis på kvoter mellan länderna. Det finns det inte heller mellan olika sektorer, utan alla projekt måste leva på sina egna meriter.

Jag är mycket glad att kunna konstatera att vi nu också har med innovation i slutsatserna. Det är någonting som jag drev redan i det brev tillsammans med Danmarks statsminister Helle Thorning-Schmidt som skickades före Europeiska rådets möte.

På mötet betonade jag att jag tycker att grön tillväxt och grön utveckling ska finnas med som en pelare på något sätt, även i investeringarna, så att vi får en samlad utveckling i hela EU när all politik går i den riktningen. Det är klart att om vi får innovativa investeringar i miljö, klimat och energi är det viktigt för en bra grön omställning.

Det blev också en diskussion som liknade den som fördes här i nämnden i onsdags om hur denna hävstångseffekt ska kunna uppnås, hur detta ska räknas och hur fonden ska finansieras och garanteras på ett bra sätt.

EIB-chefen hävdade återigen att man vid tidigare tillfällen fått en hävstångseffekt på 20 gånger, alltså 1–20. Han menar att 1–15 är fullt rimligt. Det återstår att se. Jag tycker inte att man ska förvänta sig några under i detta avseende. Men å andra sidan är det oerhört viktigt att vi tillsammans nu kan starta detta paket och öka investeringarna. Det finns därför ingen anledning att vara negativ till detta. Men man kan alltid ifrågasätta denna matematik.

Jag framförde också tydligt att jag inte vill se att det fortsatta forskningsarbetet drabbas. Samtidigt kan vi konstatera att om investeringspaketet får bra regler – jag betonade vikten av innovation och forskning – kommer det att kunna öka innovationsarbetet i Europa. Det ska – på en direkt fråga – inte påverka pågående forskningsprojekt.

Ett av de områden som nämns i investeringsplanens framtida satsning är just forskning. Det får man naturligtvis följa noga när förslagen kommer. Men detta ska kunna tillföras forskningsområdet också.

Jag välkomnar att det blev tydligt fastslaget att länderna för en ansvarsfull finanspolitik, också reflekterat utifrån detta perspektiv, och genomför de nödvändiga reformer som måste till för att det ska stärka oss i övrigt.

Denna investeringsplan är *ett* sätt att stärka Europa. Men det krävs så mycket mer. Därför är de reformer som måste genomföras i respektive land även i fortsättningen viktiga.

Det fanns en viss oro hos några av oss under diskussionen på mötet om skrivningar som skulle kunna tolkas som att vi är beredda att luckra upp reglerna i stabilitets- och tillväxtpakten. Men dessa skrivningar förändrades så att det blev ännu tydligare att så inte är fallet. Det är någonting som ska undvikas. Vi ska inte ge oss på någon sådan övning.

I slutsatserna lyfts även handel fram. Det är även ambitiösa skrivningar vad gäller TTIP. Detta frihandelsavtal med USA är oerhört viktigt för jobben i Sverige, och det är viktigt för jobben i Europa.

Därutöver var frågan om den inre marknaden i allmänhet uppe, och inte minst den digitala inre marknaden och dess utveckling. Det finns också med i slutsatserna.

Det var också en diskussion om regelförenklingsarbetet i våra länder. Det bejakar alla. Jag hade också ett inlägg där jag bejakade detta. Men jag vill även betona att förenklingar av regler i allmänhet inte ska innebära att det görs på bekostnad av anställdas villkor, allmänna hälsofrågor eller miljöfrågor. Det går mycket väl att kombinera ett regelförenklingsarbete med bra villkor.

Herr ordförande! Det var den första delen som rörde framför allt investeringsplanen.

Senare, under middagen, var det den andra delen. Då hade vi en mycket bra diskussion om Ukraina. Man kan inte tro det när man läser om det i tidningar ibland. Men så var det.

Det är klart att det är ett oerhört allvarligt läge humanitärt, ekonomiskt för landet och geopolitiskt för hela området.

Vi var eniga om att stödet till Ukraina måste fortsätta. Vi står redo att ytterligare stötta Ukrainas reformprocess tillsammans med andra aktörer och naturligtvis i linje med de krav som även IMF har ställt upp. I anslutning till det har vi återigen betonat vikten av att Ukraina genomför de nödvändiga reformåtaganden som de har gjort för att komma bort från korruption och andra negativa saker.

I slutsatserna uttrycks naturligtvis också oro för situationen i de östra delarna av Ukraina. Det framhålls att EU:s politik står fast och att Europeiska rådet är redo att vidta ytterligare åtgärder om så skulle bli nödvändigt.

Samma dag som toppmötet var enades rådet, som nämnden säkert har noterat, om att fördjupa åtgärderna inom ramen för EU:s icke erkännandepolitik vad gäller den olagliga annekteringen av Krim. Rådet antog då utökade sanktioner mot Krim i form av skärpt regelverk vad gäller investeringar och export till Krim.

Här har Sverige varit drivande för att vi ska markera det felaktiga och olagliga i denna annektering.

Vi stöder samfällt en lösning av konflikten mellan Ryssland och Ukraina som ska garantera Ukrainas suveränitet, deras territoriella integritet och självfallet deras rätt att själva fatta beslut om vilka vägval landet vill göra.

Det är viktigt att understryka det ryska ansvaret för situationen i de östra delarna av Ukraina. Jag framhöll det vid mötet. Det syns i slutsatserna att Ryssland har ett ansvar i fråga om detta.

Även om det inte var aktuellt vid detta möte är det ändå bra att känna att det inom EU finns en beredskap att vid behov besluta om ytterligare åtgärder.

Herr ordförande! Jag vill säga några ord om det möte som jag hade i förmiddags med Europeiska rådets nye ordförande Donald Tusk bilateralt.

Först konstaterade vi att rådets möte hade varit mycket framgångsrikt. Vi betonade båda två att det ändå var viktigt att detta ekonomiska ansvar finns i botten av det som vi ska göra. I Europeiska unionen är det viktigt att betona att det finns ett ekonomiskt ansvar här.

Donald Tusk underströk vid vårt möte, liksom i går kväll vid avslutningen av mötet, att han är mycket glad över den samstämmighet och den enighet som råder i Europeiska rådet när det gäller Ukraina, Ryssland och hela den situationen. Han betonade att det var mycket glädjande.

Vi talade också om TTIP. Han gav uttryck för att han delar uppfattningen att det är 2015 som man kan förvänta sig att åstadkomma resultat. Händer det ingenting under 2015 blir det mycket svårt senare beroende på den politiska situationen i USA. Han var alltså tacksam för att Sverige stöder en ambitiös hållning vad gäller TTIP.

Avslutningsvis talade vi om sociala villkor i Europa och behovet av att klara en vinna-vinna-vinna-situation där vi har konkurrenskraftiga och vinstrika företag och ett konkurrenskraftigt näringsliv, men där också Europas löntagare far väl

i denna utveckling och där vi kan ha socialt hållbara samhällen. Det kan komma att bli en fråga som tas upp speciellt vid något toppmöte hur detta ska utvecklas på ett bra sätt.

2014/15:19
19 december

Anf. 3 MARIE GRANLUND (S):

Ordförande! Jag tackar statsministern för redogörelsen från Europeiska rådet. Som statsministern sade var mötet mycket inriktat på tillväxt och den nya fonden.

Även om man kan ha en viss sund skepticism mot detta, som statsministern uttryckte det, är det ändå positivt att man försöker få igång hjulen i Europa. Samtidigt är jag mycket glad för att man från Sveriges sida har sagt att vi inte tänker rucka på några regler i tillväxt- och stabilitetspakten. Det går att göra både och – att ha ordning och reda i finanserna och att investera. Inte minst en socialdemokratisk regering på 90-talet visade att det är möjligt att göra det, och jag är glad över att vi för fram dessa synpunkter.

En passus som jag tror att statsministern nämnde innan han åkte till rådsmötet var en punkt om samordning av den ekonomiska politiken för de länder som är medlemmar i EMU. Om man har en gemensam valuta är det rimligt att man behöver samordna politiken på olika sätt.

Jag skulle vilja höra från statsministern om det var några fler diskussioner om detta. För oss som icke euroland är det viktigt att vi hela tiden hävdar att den inre marknaden berör oss alla och så vidare, så att vi inte hamnar vid sidan om.

Det är också mycket bra att man för fram att regel-förenklingar inte får gå ut över arbetsmiljö, sociala villkor, hälsa och så vidare. Jag är otroligt glad över att sociala villkor för första gången på mycket länge förs fram av en regering från Sverige.

Anf. 4 MARIA PLASS (M):

Herr ordförande! Jag tackar statsministern för redogörelsen. Jag har några korta frågor. Den första handlar om Ukraina. Upplever statsministern att tonläget från EU nu är skarpare än det har varit tidigare på mötena? Jag har lite grann uppfattningen att det är så. Men jag vill gärna få det bekräftat.

När det gäller investeringsplanen uppfattar jag att statsministern är mycket nöjd med det möte som har varit. Vi gjorde ett medskick från Alliansen. Det gällde att man inte

tog redan beviljade forskningspengar. Jag uppfattar att det har framförts.

Min fråga anknyter faktiskt till den fråga som jag ställde i onsdags om jobben. Togs det upp någonting om hur många arbetstillfällen som denna plan kommer att ge i Europa? I så fall har jag nu, liksom då, frågan: Hur många jobb kommer det att ge i Sverige? Kommer man att räkna på det så småningom?

Anf. 5 JEFF AHL (SD):

Jag tackar för föredragningen. Frihandelsavtalet mellan EU och USA kan mycket väl innehålla ISDS-klausuler, om jag har förstått det rätt, med möjlighet för företag att stämma en stat. Hur ser statsministern på det?

Anf. 6 ORDFÖRANDEN:

Det var föredömligt kort.

Nu vill jag ställa en fråga som gäller TTIP. Hur många, utöver statsministern, uttryckte vikten av att man försvarar hälsoregler, sociala regler och miljöregler i detta avtal? Vad sade Donald Tusk om det?

Hur var responsen på att det, om vi ändå ska investera, är klokt att göra det grönt så att vi ökar resurseffektiviseringen? Hur var den allmänna känslan? Upplevdes det som att det fanns stöd för den riktningen?

Anf. 7 ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Tack, statsministern, för redovisningen från toppmötet! Först är det två uppskattande meningar från min sida.

Det ena gäller Ukraina. Jag uppskattar den fasta hållning som tycks framföras från svensk sida. Jag uppfattar också att den fasta hållningen finns i hela Europa, vilket jag uppskattar.

Den andra uppskattningen ger jag för att de innovations- och forskningsprojekt som är i gång tycks vara fredade – låt mig använda det ordet – inför framtiden. Det tycker jag är bra, för det är en del av tillväxten också. Jag vill gärna ha en bekräftelse på att så är fallet, men jag uppfattade det på detta sätt.

Min fråga är emellertid: Hur kommer nu riksdagen, Sverige, att involveras i det fortsatta arbetet vad gäller att få fram investeringsprojekt som är lönsamma men också be-

främjar vår tillväxt i vårt land? Jag tycker att det är angeläget, vill jag ha sagt, att riksdagen involveras i det här arbetet, i framtagandet av – låt oss kalla det så – listan på svenska investeringsprojekt.

2014/15:19
19 december

Anf. 8 JENS HOLM (V):

Ordförande! Jag tycker först att det är väldigt bra att statsministern har tagit upp att regelförändringar inte får gå ut över löntagare, miljö och andra viktiga intressen. Vi pratade vid sammanträdet i onsdags om kommissionens förslag om att dra tillbaka en mängd viktiga lagförslag, till exempel luftvårdspaketet och avfallspaketet. Då sa statsministern att det inte var acceptabelt och att han skulle lyfta upp det. Jag undrar om statsministern lyfte upp det och i så fall i vilken form.

Det andra rör att jag tycker att det låter väldigt bra att statsministern har lyft upp att det måste vara hållbara investeringar när man har den här investeringsplanen. När man ser på slutsatserna tycker jag dock inte att det är särskilt tydligt att man ställer sådana krav på de pengar som ska mobiliseras. Det är väldigt magert i det avseendet. Finns det någon form för att fortsättningsvis påverka så att 310 miljarder euro inte går till olje- eller kolkraftverk, stora motorvägar, flygplatser och så vidare utan att de just går till att ställa om vår ekonomi så att den blir hållbar?

Sist men inte minst vill jag å det bestämdaste ta avstånd från punkt 1 h, som handlar om frihandels- och investeringssavtalet med USA. Vi i Vänsterpartiet vill inte ha ett sådant avtal. Vi tycker att det är viktigt att handla, men vi ser inte behovet av att man har ett sådant här extremt långtgående avtal, i synnerhet inte med en investeringsgaranti för företag där de kan stämma stater ifall de anser att staterna inte uppfyller deras villkor. Jag vill verkligen understryka att vi inte tycker att det känns tillfredsställande att det finns med i de här slutsatserna.

Anf. 9 FREDRIK MALM (FP):

Ordförande! Tack så mycket, statsministern, för återrapporteringen! Jag har en fråga rörande Ukraina. Vi i Sverige har en uppfattning att det är viktigt att ha en tuffare linje gentemot Ryssland, och det är glädjande att statsministern efter förra mötet i EU-nämnden åkte till Bryssel och drev detta.

Däremot är frågan i vilken grad vi har blivit framgångsrika i detta.

Min fråga är: Hur pass väl har detta förankrats med andra like-minded? Hur pass väl förberett har Sverige varit? Man kan gradvis se att Europeiska unionens positioner skärpts en aning. Sanktionslistorna utökas och så. Men det är klart att vi behöver en betydligt tuffare hållning än så. Frågan är: Är statsministern nöjd med detta utfall, eller hade det kunnat bli bättre?

Anf. 10 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Ordförande! Tack, statsministern, för återrapporten! Jag tror att vi alla här i Alliansen är nöjda med att statsministern har tryckt på när det gäller Ukrainafrågan. Det handlar om att Ryssland har ett ansvar och att Ryssland måste ta ansvar. Man blev ganska upprörd när man såg mediebilderna i går av att Putin sitter och håller föredrag själv och talar om hur situationen är, och han ger en väldigt felaktig bild av situationen och kan inte erkänna att det är en olaglig annektering av Krim.

Det är mycket bra, tycker jag, att det blev tydligt i slutsatserna och att ni på plats skärpte EU:s linje ytterligare.

Vi var oroliga från Alliansen när vi var ute i valrörelsen och hörde att S, V och MP var otydliga när det gällde Rysslands ansvar och situationen i Ukraina. Jag tror att flera av oss hade många debatter som gjorde oss oroliga. Därför hoppas jag att regeringen håller fast vid det här med det ryska ansvaret för situationen i framför allt östra Ukraina men också på Krim. Det är bra om statsministern fortsätter att hålla i det.

Sedan har jag två frågor. Det gäller den här investeringssplanen. Det är bra att det blir hållbar utveckling som gäller både ekonomi, miljö och sociala frågor. Men hur kommer processen att se ut under våren? Fick statsministern någon mer inblick i hur vi kommer att jobba och hur EU-nämnden kan förbereda sitt arbete för att på ett bra och konstruktivt sätt kunna vara med i processen? Den kan ju gå ganska snabbt, tänker jag.

Sedan gäller det den fråga som Moderaterna tog upp tidigare om antalet jobb. Kom den frågan upp? Det handlar om hur mycket jobb det här ska skapa, så att vi liksom har

Anf. 11 ORDFÖRANDEN:

Tack samtliga för en föredömlig effektivitet!

Anf. 12 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Ordförande! Först går jag till Marie Granlund och frågan om den samordnade ekonomiska politiken. Nej, den var uppe väldigt kort. Man konstaterade att man kommer att återkomma till det, framför allt först i de informella möten som den gruppen har. Det blev alltså inte konkret diskuterat.

Maria Plass undrade om EU:s tonläge är skarpare. Nja, det pågår ett väldigt intensivt arbete. Och jag tycker att vi fick en bra genomgång av Angela Merkel, David Cameron, François Hollande och självfallet den höga representanten Federica Mogherini med flera om läget. Alla är besjälade av att hitta den lösning som ger Ukraina sin suveränitet. Därför är det viktigt att betona att vi står fast vid den politik som gäller och att exempelvis eventuella lättnader av sanktioner måste föregås av någon konkret förändring på marken. Där ligger alltså sanktionerna fast.

Sedan inte bara följer man utvecklingen, utan EU är i allra högsta grad delaktig i den dialogen. Federica Mogherini berättade också något. Utan att dra några slutsatser om att det nu håller på att gå definitivt åt rätt håll kan vi konstatera att det ändå finns vissa tecken som man ska ta som positiva. Ett är att det finns öppna kanaler mellan de två presidenterna. Dessutom har det blivit en öppen kanal mellan de två premiärministrarna. Den har inte funnits förut, enligt uppgifter. Det är något nytt som har tillförts. Jag vill återigen betona, så att det inte råder något som helst missförstånd, att det här inte skulle innebära att det är på väg att lösas upp. Det är säkert långt, långt ifrån detta, men man måste ändå ta det som en viktig signal.

Federica Mogherini har tillbringat senaste veckan i Ukraina och träffat många olika aktörer.

Jag känner för egen del att så länge vi är överens om den principiella hållningen och vartåt vi ska måste man också lämna utrymme åt de människor som har de direkta kontakterna att hantera den här situationen på bästa möjliga sätt.

Som svar på frågan vet jag inte om man kan säga att det är skarpare, utan jag skulle vilja påstå att det är lika tydligt. Sedan gäller det att hitta vägarna framåt för att det ska gå.

En stor del av diskussionen ägnades åt det faktum att det är många människor som kommer att lida i Ukraina – de kommer att lida riktigt, riktigt illa. Det är över 1 miljon människor som på något sätt kan komma att behöva bistånd. Här riktades en vädjan till alla länder i fråga om vad vi kan bidra med i form av allt från konvojer till andra saker. Det handlar om konkret hjälp som människor måste ha. Det kan vara filter, kläder, mat och allt sådant. Det har vi anledning att verkligen jobba med, för det kommer helt enkelt att vara jättetufft.

Sedan gäller det investeringsplanen och de här forskningspengarna. Jag har, som sagt var, frågat ett antal gånger. Befintliga forskningsmedel ska icke drabbas. Det är uppgiften. Jag kan inte garantera att inte någon skulle få för sig att göra detta ändå. Men jag tror att den risken är minimal. Dessutom kommer det självfallet att bli ett ramaskri om befintliga forskningsprojekt som är i gång helt plötsligt skulle bli av med sin finansiering. Jag bedömer det som osannolikt. Och som jag sa är det väldigt tydligt i den plan som Juncker visade. En av de rutor som man vill ha investeringar i heter just forskning. Det känns positivt att man tänker i den riktningen. Jag tror att det blir bra.

Sedan var det en fråga om antalet jobb. Nej, det går inte att säga eftersom vi inte vet vilka projekt som kommer i fråga. Det finns önskemål om ett antal projekt. Det är 2 000 projekt som man kan se. Men som någon sa där nere kommer inte alla att komma i fråga. En del av dem ska inte komma i fråga. Den sorteringen har ännu inte gjorts, utan den sorteringen ska ske inom ramen för EIB och den professionella bedömning som vi vill ska ske där. Vi ska inte sitta här och säga: De projekten ska vi ha, och de projekten ska vi ha. Då blir det så här många jobb.

Det kanske inte alls är rätt projekt. Det återstår att se, helt enkelt. Det är omöjligt att svara på den här frågan. Jag skulle vilja, men det är faktiskt inte görligt.

Jeff Ahl! TTIP och ISDS är en av de stora frågor som diskuteras. Vad ska det finnas för investerarskydd? Jag tycker bara inte att vi så här i början ska säga att det måste bli av ondo. Däremot ska vi vara noga med vad vi inte vill ha. Det

tycker jag är viktigt. Demokratiska stater måste få fatta sina politiska beslut. Vi måste kunna skydda miljö, hälsofrågor och så vidare. Men jag kan också konstatera att både USA och EU tydligt har uttryckt att det här inte är ett avtal som är till för att försämra, utan det är till för att förbättra. Då är det bättre, menar jag, att vi ägnar tiden åt att se till att det faktiskt blir ett bra avtal och att vi kan komma vidare. Jag tycker att det är viktigt, men inte till vilket pris som helst. Det är ju ingen som är betjänt av att få ett avtal till vilket pris som helst.

Carl Schlyter undrade om hälsoregler med mera i fråga om TTIP. Ja, det är därför vi ska följa förhandlingarna och säga att vi vill ha in det och ligga på. Det här är inte till för att vi ska försämra hälsobestämmelserna. Det är det som är uttryckt på både amerikansk och europeisk nivå. Det här är inte till för att försämra standarden i olika avseenden, om det så är miljö eller hälsa, utan det är till för att underlätta handeln och hitta bättre koordinerade regler för att handeln ska flyta bättre. Men det finns naturligtvis all anledning att inte bara ta det för givet. Det är därför vi ska följa förhandlingarna och vara noggranna med att lägga in våra synpunkter.

Sedan gällde det stöd för grönt. Ja, det är också sådant som vi ska följa i de kommande lagförslagen, som kommer i januari, så att vi ser att det finns med. Jag har tagit upp det och uttryckt att jag tycker att det ska vara en pelare i all EU:s politik, och då borde det också finnas med i det här perspektivet.

Eskil Erlandsson! Jag tror att jag svarade på frågan om forskningsprojekten. Så långt jag kan se är de fredade. När det gäller investeringsprojekten finns det redan ett antal sådana i planer av allehanda slag.

Det är ju två poänger med detta. Den ena är att vi ska attrahera mer privatkapital, och den andra är att det måste påbörjas snabbt. Det handlar om 2015–2017 – i praktiken är det från halvårsskiftet 2015 till och med 2017. Då bör det vara projekt som är ganska långt gångna i förberedelserna. Men det finns ju jättemånga projekt som är nämnda i trafikplaner och andra planer som finns framme. Utifrån det får vi ta det vidare. Vi ska ha sådana projekt från Sveriges sida som har en möjlighet att också komma igenom. Därför

menar jag att vi får fortsätta att titta på vilka projekt det kan vara som kommer i fråga.

Det finns alltså fortfarande utrymme för detta fram till halvårsskiftet.

Jens Holm tog upp löntagare och miljö. Jag uppfattar att det var ett stöd. Vilket beslut kommissionen kommer att fatta tas upp i ordinarie behandling. Vi återkommer till detta. Vi har inte sett de konkreta förslagen ännu. Det frågades också om investeringsplanen här, och om jag förstod frågan rätt gällde den de krav vi har ställt på investeringsplanen. Det är samma sak där: Det ska nu skrivas ett lagförslag, och då ser vi detta i texten. Det kommer i januari, och det ska beslutas i juni. Vi har alltså tid på oss, men vi har all anledning att följa även detta. Detta är inget som man bara ska ta för givet, utan man ska ha respekt för att det kan behövas arbete för att det ska bli bra.

När det gäller TTIP får vi kanske konstatera att vi har olika uppfattningar. Så kan det vara ibland. Jag tycker att de politiska ambitioner som finns är bra. Ett litet land som Sverige är beroende av denna handel. Om vi kan underlätta den med att svenska företag får tillträde till en sådan gigantisk marknad som USA ska vi göra det, men inte till vilket pris som helst, det är jag nog med. Men vi ska också tänka på vad som sker om det inte blir något avtal mellan EU och USA. Det innebär inte att världen kommer att stanna av, utan det innebär med stor sannolikhet att USA förhandlar fram andra avtal och att det blir andra regionala avtal som sluts. Då är det stor risk för att EU hamnar på efterkälken, och det vore helt enkelt inte bra.

Det är också bra för den transatlantiska länken att vi får detta till stånd. Det finns många goda skäl för det. Jag vill betona att vi ska utgå från att detta är positivt i grunden och se till att det får ett bra innehåll, inkluderande investerarskyddsmekanismer och vad det kan innebära.

Jag tror mig dock förstå att de investerarskyddsmekanismer som i dag finns i alla de avtal som Sverige redan har – det är ett sextiotal, kanske – redan är förbättrade i CETA-avtalet. Det kan finnas möjligheter att förbättra dem ytterligare. Det får vi se. Jag vet inte om det går, men den diskussionen pågår. Då är det bättre att attackera den från det hållet – alltså att se detta som något i grunden positivt och att det gäller att få ett så bra regelverk som möjligt – än att vara

negativ. Det är min hållning, men man kan ha olika uppfattningar.

2014/15:19
19 december

Fredrik Malm frågar om den tuffa hållningen när det gäller Ukraina och om man kan se något resultat. Jag hade ett inlägg där jag betonade att det är viktigt att vi verkligen talar om Rysslands ansvar. I en diskussion med det vi kallar för NB6, alltså de nordiska och baltiska staterna, före mötet fanns det från de baltiska staternas sida ingen önskan om att ha en skarpare text än den som fanns. Flera av dem är ju länder som verkligen känner av detta. De var alltså nöjda med texten, och jag sa då att jag ändå ville göra ett inlägg, för jag tycker att det är viktigt att markera. Men om inte de eller någon annan vid bordet gav uttryck för ett sådant behov tycker jag att det räcker.

Ryssland nämns i dokumentet som en av de ansvariga. Det innebär inte att det har blivit en mjukare hållning, men detta var den text som alla andra var överens om. Jag gjorde ändå en muntlig markering.

Désirée Pethrus tar också upp detta med Rysslands ansvar. Jag hoppas att den frågan nu är besvarad. Jag delar inte uppfattningen att vi har varit otydliga. Vårt parti har varit väldigt tydligt, och jag tycker att regeringen är tydlig med hållningen när det gäller Rysslands ansvar.

När det gäller investeringsplanen är det så här: Kommissionen kommer med förslag i januari, sedan får vi ett beslut i juni, och därefter kommer det skarpa läget. Det är ett halvår dit. Det kommer säkert ett skarpt förslag någon gång före toppmötet, men under några månader har vi möjlighet att jobba igenom de konkreta förslagen, se kommissionens förslag och ha synpunkter på dem. Det finns alltså en sådan process upplagd. Den finns också i den här skriften – det är Junckers bildvisning av själva planen – som vi kan skicka runt här i salen. Vi ska se till att alla kan få den. Den förklarar en hel del, även om det inte är hela sanningen.

När det gäller jobbantalet blir mitt svar till Désirée Pethrus att vi inte vet vilka projekt som blir aktuella, och därför är det omöjligt att säga hur många jobb det ger. Men – detta tror jag att jag sa i onsdags, och jag menar det verkligen – får vi igång investeringar, antingen det är i vindkraftverk, järnvägar eller vägar eller annat, kommer det att ge arbete.

Anf. 13 ORDFÖRANDEN:

På det närmaste halvåret ska vi alltså gå från bildvisning till verklighet.

Nu är det en kvart kvar av mötet. Om någon känner behov av uppföljande kommentarer finns det möjlighet att framföra dem nu.

Anf. 14 TERESA CARVALHO (S):

Ordförande! Tack, statsministern, för föredragningen!

Jag har en fråga angående det som statsministern redogjorde för i onsdags och det brev som också har skrivits angående tillväxtstrategier. Hur är det med jämställdhetsaspekten där? Min fråga är helt enkelt om det gavs utrymme för jämställdhetsdiskussionen under rådet, och allt vad det innebär för EU:s framtida tillväxt.

Anf. 15 GUNNAR HEDBERG (M):

Ordförande! Tack, statsministern, för föredragningen!

Min fråga rör de svenska infrastrukturprojekten. När vi diskuterade den totala projektkatalogen sa statsministern i onsdags att urvalet och prövningen kommer att ske på sakligt och affärsmässigt sätt när EU ska börja fördela pengarna. Då skulle det vara värdefullt att få klarhet om de svenska objekt som finns i katalogen. Överensstämmer de när det gäller infrastrukturen med den fastställda nationella transportplanen, eller har det gjorts någon ytterligare värdering och bedömning av de objekten när de har hamnat i den europeiska totala projektkatalogen?

Anf. 16 JEFF AHL (SD):

Jag ska försöka fatta mig föredömligt kort igen, så att ordföranden blir glad igen.

Jag vill bara förtydliga några saker som jag missade inledningsvis.

Vi vill också ställa oss bakom regeringens linje vad gäller Krim. Vi tycker att det är bra att man står på sig och inte ger efter. Det är viktigt att belysa den överträdelse som har gjorts av Ryssland. Somliga försöker slå mynt av att vi på något sätt skulle vara ryssvänliga. Det är absolut inte sant.

Jag vill även instämma i Vänsterpartiets kritik angående möjligheten för företag att stämna stater. Jag upplever inte att det är särskilt tydligt om regeringen delar uppfattningen

att detta är orimligt eller inte. Detta är inte något som ska godtas till varje pris som helst.

2014/15:19
19 december

Anf. 17 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Först vänder jag mig till Teresa Carvalho. Jämställdhet fanns med i brevet som vi skickat in. Vi har tydliggjort att det som vi har skrivit i brevet vill vi också ska ligga till grund för samarbetet. I det möte vi hade med Tusk i förmiddags tog han själv också upp jämställdhetsfrågan precis i slutet, vilket glädde mig. Vi har pratat igenom detta. Här finns säkert mycket arbete kvar att göra, men det finns en grogrund. Vi ska ligga på i denna fråga, för det här är helt enkelt smart. Jämställdhet är smart. Det är moraliskt rätt, och därför ska vi ligga på om detta. Alla goda krafter får hjälpas åt.

Gunnar Hedberg frågar om infrastrukturprojekten. De som är upptagna från vår sida är de som redan finns i olika planer. De är valda bland annat av det skälet att statens roll i de projekten är klar. De är utvecklade så pass långt. Därmed är inte sagt att det blir precis de projekten. Det är inte säkert att det blir exakt de 2 000 som ligger i pipelinen nu, utan det finns möjlighet att göra andra val och prioriteringar. Det ska vi lämna öppet för.

Återigen vill jag framhålla att det är kort tid. Projekten måste i gång ganska snabbt. Det innebär en naturlig begränsning för vilka projekt som kan komma i fråga. Den analysen kan vi fortsätta göra.

Jeff Ahl säger att Sverigedemokraterna ställer sig bakom regeringens linje om Krim. När det gäller detta med att stämman stater kan jag bara konstatera att det är så i ett sextiotial av de avtal som finns. Jag tycker att inriktningen bör vara att man ska förbättra dem. I slutändan kan frågan vara om det alls blir något avtal om den typen av reglering över huvud taget inte finns med.

Finns den typen av reglering med, hur ska den då utformas så att den blir så demokratiskt säker som möjligt? Det har ju hänt att företag i vissa länder har fått sina egendomar konfiskerade och helt plötsligt fått andra förutsättningar. Det är ju därför detta har kommit till.

Nu har vi som sagt en möjlighet med plattformen i CETA. Det är helt andra regler och ett helt annat skydd för nationalstaterna. Då är frågan om det går att förbättra det hela ytter-

ligare. Vi får se. Men jag tycker att detta är viktigt. Vi ska inte godkänna vad som helst. Demokratien måste få råda i länder. Vi ska inte göra avkall på grundläggande hälsofrågor eller miljöfrågor. Den typen av utgångspunkter måste vi ha.

Men jag skulle heller inte göra bedömningen att bara för att det kommer in någon typ av reglering mellan investerare och stater skulle innebära att avtalet helt plötsligt är värdelöst. Så långt skulle jag inte gå.

Anf. 18 NIKLAS WYKMAN (M):

Herr ordförande! Tack, statsministern, för redogörelsen!

Jag vill ta upp detta med investeringsplanen. Den finns det ju tillfälle att diskutera också framöver. Statsministern får välja om han tolkar det som ett medskick eller som en fråga för att ytterligare kvalificera diskussionen.

Både när finansministern var här och när statsministern var här senast upplevde jag en relativt sund skepsis när det gällde att lyckas med detta. Nu tycker jag att tongångarna verkar mer optimistiska.

Det var givetvis diskussioner, precis som statsministern redogjorde för. Här diskuterade vi hur 5 miljarder euro ska kunna bli 315 miljarder. Det är en hävstång på eget investerat kapital på 63 gånger, vilket är väsentligt mer än de 20 gånger som har återgetts på mötet, eftersom resten bara är garantier. Jag har svårt att se hur detta ska gå till. Det fanns också tidigare löften om innovationskatapulser och jobbeffekter.

Min fråga är om Sverige kan bidra till att kvalificera den här diskussionen. Till exempel gör Konjunkturinstitutet jämviktsbedömningar när det gäller hur mycket jobb olika investeringar ska ge. Man kan ju tänka sig att det blir jobb för att de investeringar som görs är fel och kan göras bättre med hjälp av politiskt stöd, alternativt att det konsumeras för mycket och att det i stället bör investeras, för något annat finns inte att tillgå. Sverige har tillgång till den här typen av modeller och skulle kunna kvalificera diskussionen genom att göra analyser.

Min fråga är alltså om statsministern, till dess han återkommer till EU-nämnden, avser att låta expertmyndigheter eller andra bidra till en mer kvalificerad bedömning av projekten.

Anf. 19 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

2014/15:19
19 december

Visst finns det flera som kan bidra, absolut, men vi måste vara eniga om vilken struktur vi har för dessa beslut. Vi kan säkert komma att analysera svenska projekt på detta sätt när de ligger hos oss, men det vore ogörligt om vi i 28 länder skulle ha 28 olika mekanismer för att bedöma projekten. Då måste vi säkerställa att EIB har struktur, kompetens och resurser för att göra det jobbet. Det viktiga är nu att detta kommer på plats, så att vi får en enhetlig bedömning av kriterierna. Men självfallet kan olika länder bidra. Det tror jag säkert.

Jag hoppas att det inte har framställts som om jag litar på att det blir exakt 15 gånger pengarna. Jag har uttryckt att jag har en viss skepsis till det. Men även om det blir 13 eller 11 gånger pengarna är det bra, tycker jag. Vi har en problematisk situation i EU.

Senast i går fick vi nya siffror, och flera pekar på att det går ännu trögare än vad vi tänkte, att det är ännu svajigare än vad vi tänkte. På Europeiska rådet hörde vi i går också att om vi ska tro åt något håll är det faktiskt ännu svajigare.

Då vill det till att vi gör något. Därför tror jag att även om detta inte är den enda lösningen – det är inte lösningen med stort L, inte någon silver bullet – är det ändå ett tillskott som vi måste göra ett försök med.

Det är både EIB:s pengar och garantier från EU. Det måste få sin sammansättning i den gemensamma strukturen. Då får vi se till att det är där det finns kompetens och resurser. Där får också bedömningen göras.

Anf. 20 DÉSIREE PETHRUS (KD):

Jag har tagit upp listan med de svenska prioriteringarna. Jag tror, herr ordförande, inte att vi har fått den lista med prioriteringar av olika projekt som har skickats till EU. Jag har bara läst några brottstycken i en artikel.

Om det finns möjlighet för oss i EU-nämnden att få ta del av den vore jag tacksam.

Anf. 21 ORDFÖRANDEN:

Det ska säkert gå att ordna.

2014/15:19
19 december

Anf. 22 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Det ska vi absolut se till. Listan finns på kommissionens hemsida, men självfallet ska vi se till att den kommer nämnden till del.

Anf. 23 ORDFÖRANDEN:

Då tackar jag för återrapporteringen.

Vårt nästa möte är den 16 januari klockan 9.00.

Med de orden vill jag avsluta mötet och önska alla en god jul och en god återhämtning. Sedan kommer vi alla att vara redo och fit för fight för valrörelsen. Det ska bli jättekul!

Anf. 24 ESKIL ERLANDSSON (C):

Då vill jag önska ordföranden detsamma.

Anf. 25 ORDFÖRANDEN:

Tack så mycket!

Innehållsförteckning

2014/15:19
19 december

§ 1 Återrapportering från Europeiska rådet.....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 2 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	1
Anf. 3 MARIE GRANLUND (S).....	4
Anf. 4 MARIA PLASS (M)	4
Anf. 5 JEFF AHL (SD).....	4
Anf. 6 ORDFÖRANDEN.....	4
Anf. 7 ESKIL ERLANDSSON (C).....	5
Anf. 8 JENS HOLM (V).....	5
Anf. 9 FREDRIK MALM (FP)	5
Anf. 10 DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	6
Anf. 11 ORDFÖRANDEN.....	6
Anf. 12 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	6
Anf. 13 ORDFÖRANDEN.....	10
Anf. 14 TERESA CARVALHO (S).....	10
Anf. 15 GUNNAR HEDBERG (M).....	10
Anf. 16 JEFF AHL (SD).....	10
Anf. 17 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	10
Anf. 18 NIKLAS WYKMAN (M)	11
Anf. 19 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	12
Anf. 20 DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	12
Anf. 21 ORDFÖRANDEN.....	12
Anf. 22 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	12
Anf. 23 ORDFÖRANDEN.....	12
Anf. 24 ESKIL ERLANDSSON (C).....	13
Anf. 25 ORDFÖRANDEN.....	13